

Sapiegų parkas

Parko lankytojų apklausos rezultatai

Vilniaus miesto savivaldybė

2024

Užsakovas:
Vilniaus miesto savivaldybė
Tyrimo autoriai:
Maryja Šupa, Vytautas Kaktinas, Eglė Stankevičiūtė, Goda Damaševičiūtė
miesto@sociologai.lt

© Vilniaus miesto savivaldybė, 2024
© Maryja Šupa, Vytautas Kaktinas, Eglė Stankevičiūtė, Goda Damaševičiūtė, 2024

Turinys

1. Apie apklausą

2. Sapiegų parko apklausos dalyvių charakteristikos

3. Sapiegų parko subjektyvus įvaizdis

4. Sapiegų parko lankymas ir funkcijos

5. Sapiegų parko tvarkymo poreikiai

Apie apklausą

Tyrimo tikslas

Tyrimo tikslas – išsiaiškinti Vilniaus gyventojų nuomonę apie Sapiegų parką, siekiant nustatyti potencialias šios erdvės priežiūros ir tvarkymo gaires.

Tyrimo tikslui pasiekti buvo iškelti tokie pagrindiniai tyrimo klausimai:

- Koks yra subjektyvus parko įvaizdis?
- Kokios yra parko funkcijos ir naudojimo formos?
- Koks yra poreikis parko erdvės tvarkymui, patobulinimams?

Apie apklausą

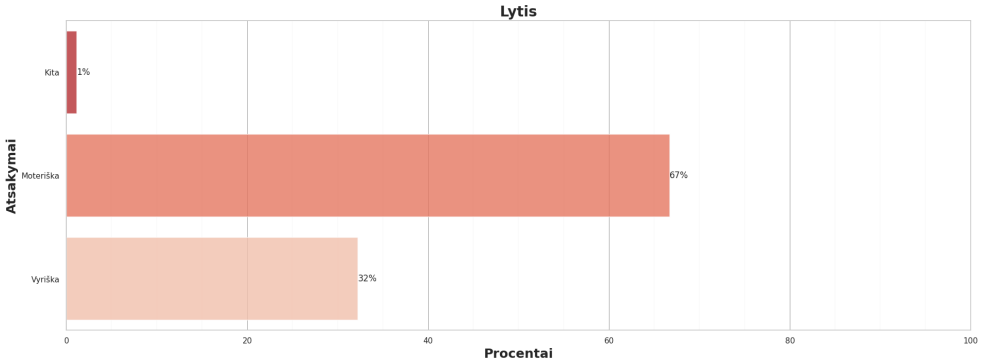
Tyrimo metodika

- Tyrimo metodas – **internetinė apklausa.** Duomenys buvo surinkti 2024 m. gruodžio 2 - 15 d.
- Apklausoje dalyvavo 734 respondentai, pagrindinėje duomenų analizėje **panaudoti 716 Sapiegų parke besilankančių asmenų atsakymai.** Imtis atspindi internete anketą užpildžiusių parko lankytojų nuomonę.
- Informacija apie apklausą buvo platinama Vilniaus savivaldybės interneto svetainėje, seniūnijų „Facebook“ profiliuose.

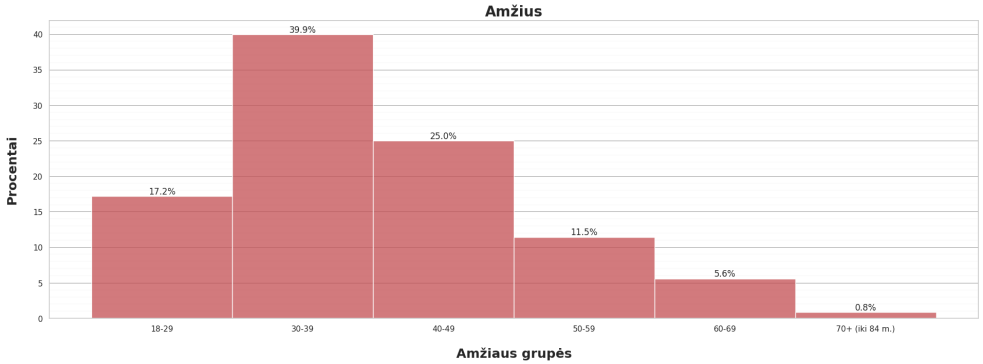
Sapiegų parko apklausos dalyvių charakteristikos

- Didžiąją dalį apklausos dalyvių sudarė **moterys** ir **vidutinio amžiaus (30–39 m. ir 40–49 m.) dalyviai**.
- Didžioji dauguma apklausos dalyvių **gyvena šalia** Sapiegų parko (iki 1 km ir nuo 1 iki 5 km atstumu).
- Papildomi 10 atsakymų, neįtraukti į pagrindinę imtį, atskleidė, kad dalis žmonių Sapiegų parke nesilanko: **gyvena per toli**, mano, kad parkas nesutvarkytas, nėra kur palikti automobilio, parke daug žmonių.

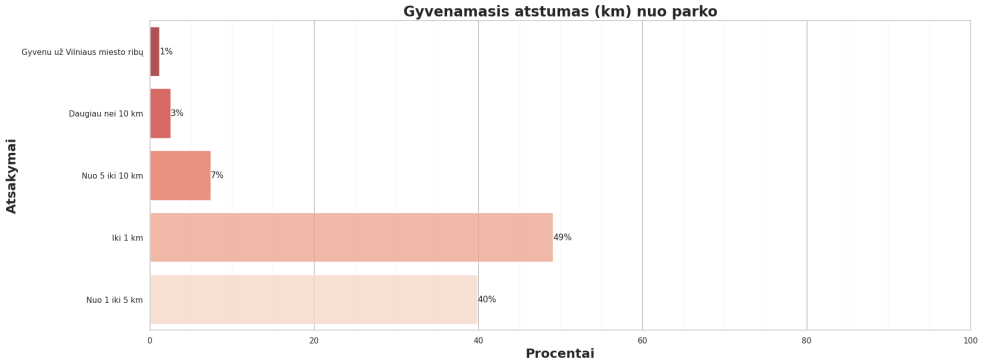
Sapiegų parko apklausos dalyvių charakteristikos

Sapiegų parko apklausos dalyvių charakteristikos

Sapiegų parko apklausos dalyvių charakteristikos

Sapiegų parko subjektyvus įvaizdis

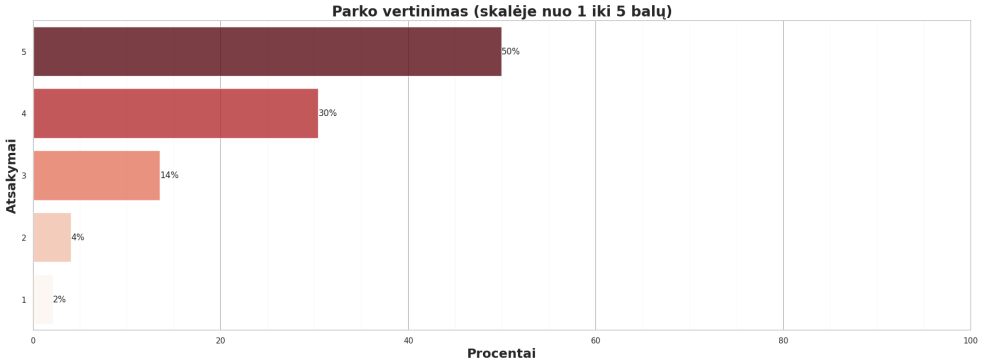
Lankytojai Sapiegų parką vertina kaip žalią, atvirą, jaukią ir ramią poilsio erdvę. Jos neatsiejama dalis – gamtovaizdis ir istorija.

- Apklausos dalyviai – **labai patenkinti** Sapiegų parku ir apibūdina jį kaip **poilsiui, kavai, vaikams** skirtą vietą.
- Dalyviai Sapiegų parką laiko **atviru, ramiu ir šeimynišku.** Iš kitų žalių erdvių Vilniuje jis išsiskiria **lengvu pasiekimu, gamtovaizdžiu ir istoriniai simboliais**.
- Su parku lankytojai sieja Miesto laboratorijos renginius, koncertus, seniūnijos ir bendruomeninius renginius, blusturgius.
- **Šviesiu paros metu** lankytojai Sapiegų parke **jaučiasi labai saugiai**. **Nakį** šiek tiek didesnė nei kituose parkuose lankytojų dalis parke **jaučiasi nesaugiai arba labai nesaugiai**.

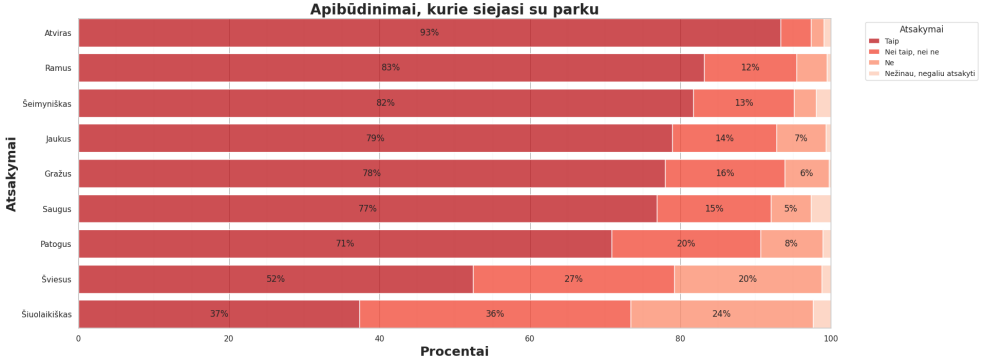
Sapiegų parko subjektyvus įvaizdis

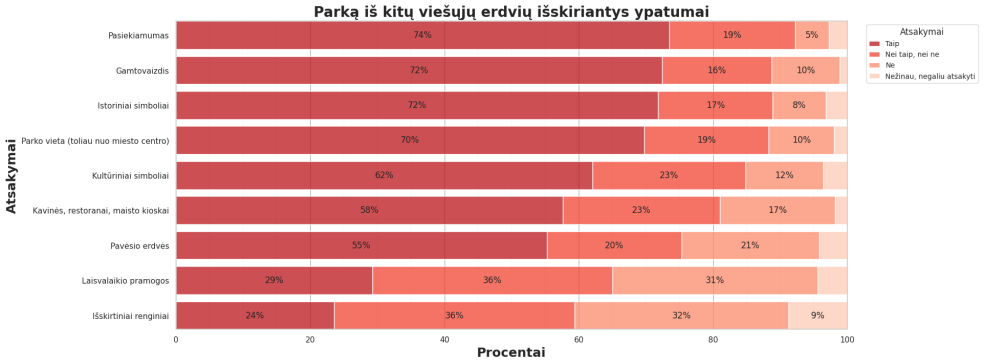
Sapiegų parko subjektyvus įvaizdis

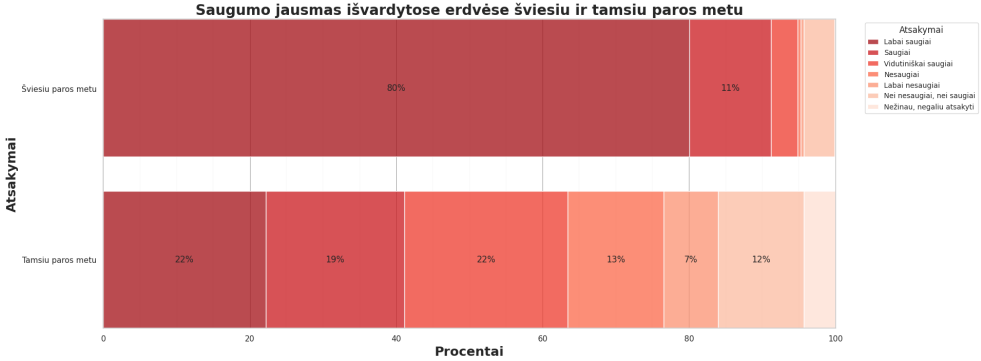
Sapiegų parko subjektyvus įvaizdis

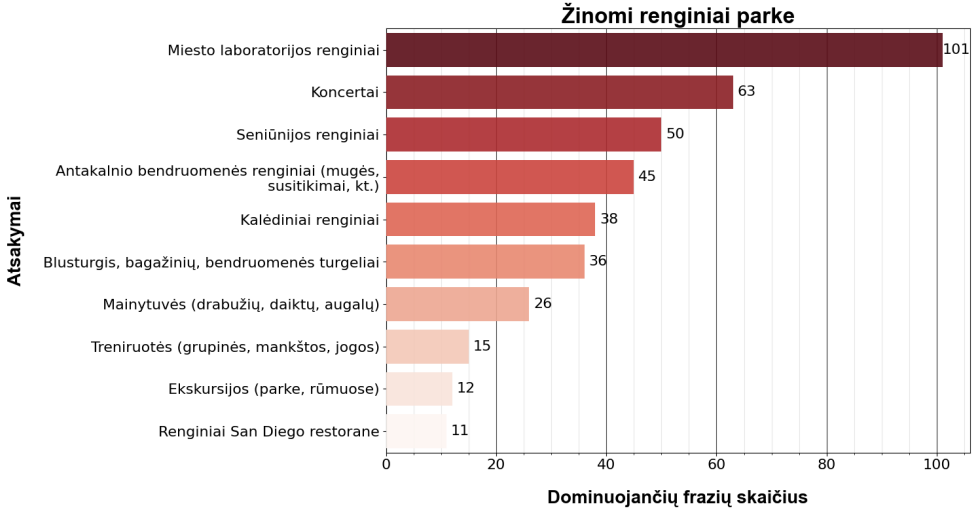
Sapiegų parko subjektyvus įvaizdis

Sapiegų parko subjektyvus įvaizdis

Sapiegų parko subjektyvus įvaizdis

Sapiegų parko lankymas ir funkcijos

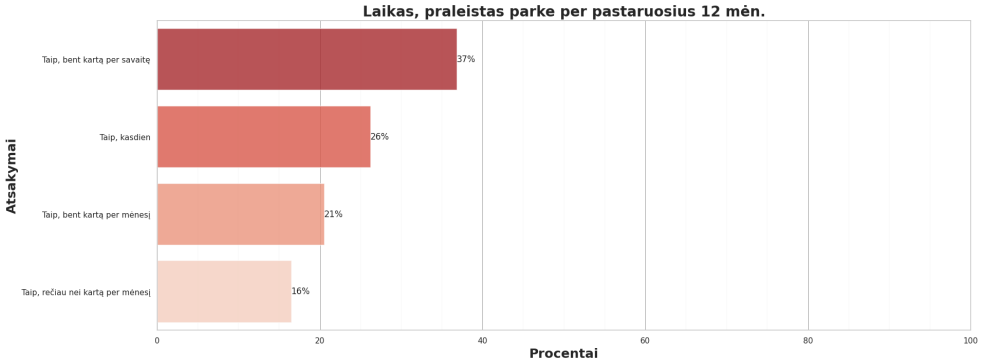
Pagrindinė Sapiegų parko funkcija lankytojams – **kasdieniai pasivaikščiojimai ir lankomi renginiai.**

- Populiariausia parko erdvė – **pagrindinė parko dalis tarp Sapiegų rūmų ir Antakalnio g.** Apklausos dalyviai čia **dažniausiai lankosi su šeima arba draugais**.
- Apsilankymas Sapiegų parke yra **dažnas įvykis** – žmonės lankosi bent kartą per savaitę ir dažniau.
- Didesnė dalis lankytojų parką pasiekia **pėsčiomis**.

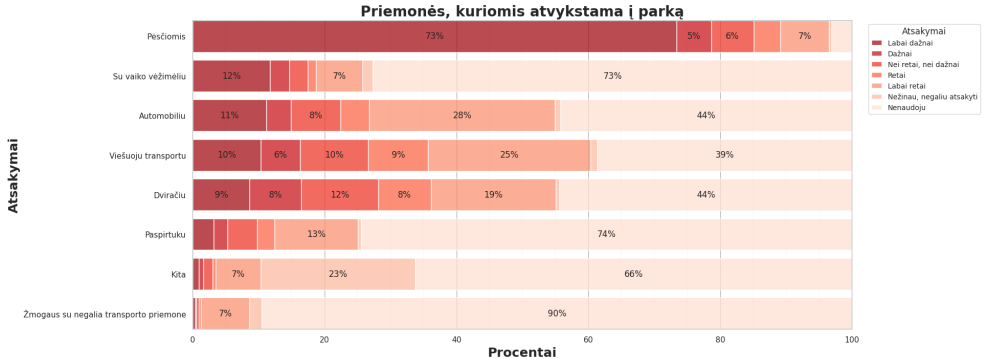
Sapiegų parko lankymas ir funkcijos

- Dažniausia parko lankytojų veikla yra **pasivaikščiojimai, dalyvavimas renginiuose ir mėgavimasis gamta**. Apklausos dalyviai kiek rečiau valgo pietus, geria kavą ar stebi žvaigždes, praeina pro šalį.
- Lankytojai dažniausiai parke naudojasi **takais, suoliukais, šiukšlių dėžėmis, laiptais**.

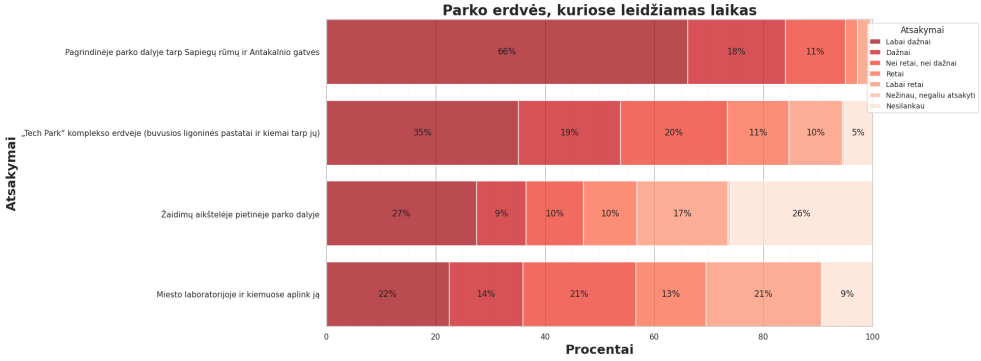
Sapiegų parko lankymas ir funkcijos

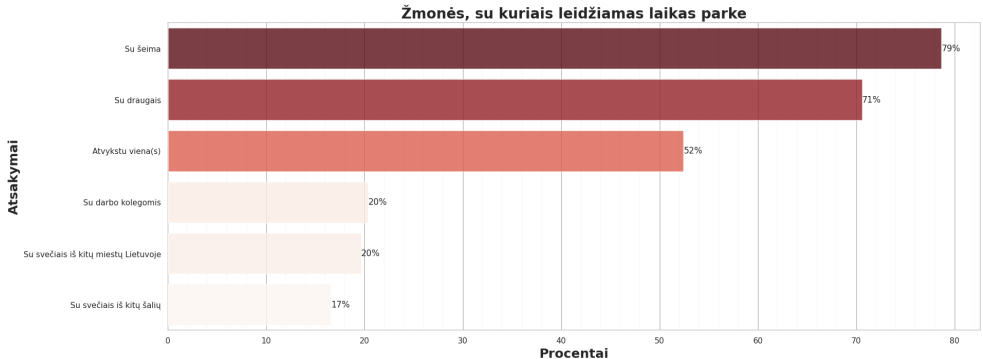
Sapiegų parko lankymas ir funkcijos

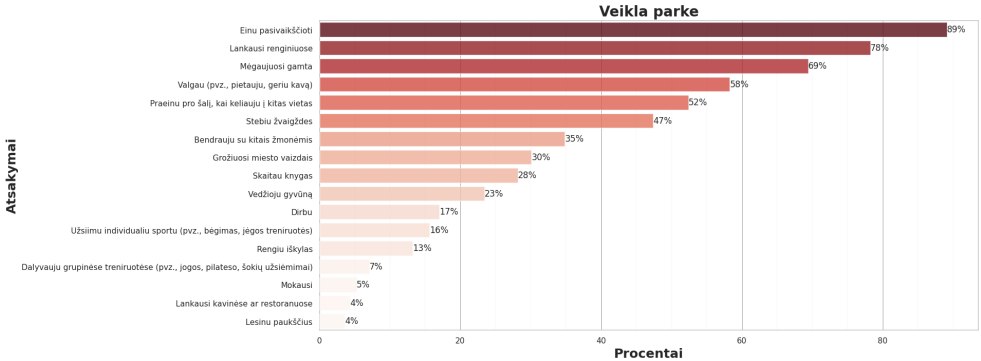
Sapiegų parko lankymas ir funkcijos

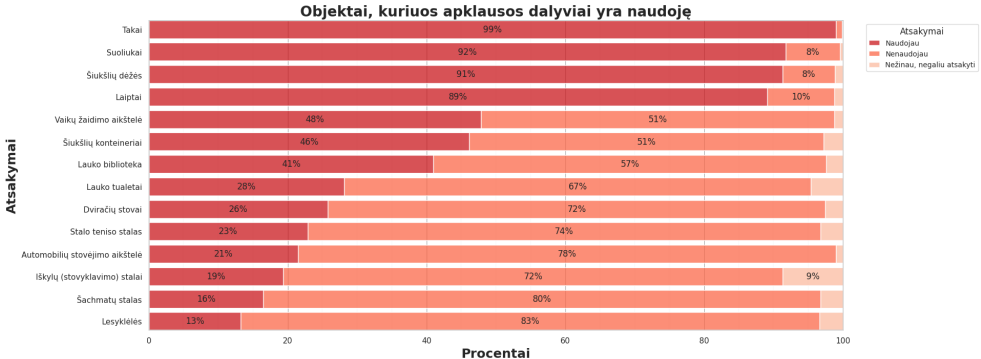
Sapiegų parko lankymas ir funkcijos

Sapiegų parko lankymas ir funkcijos

Sapiegų parko lankymas ir funkcijos

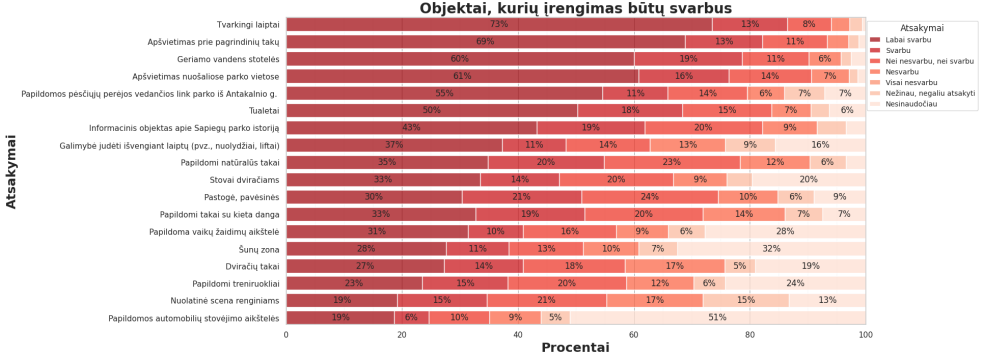

Sapiegų parko tvarkymo poreikiai

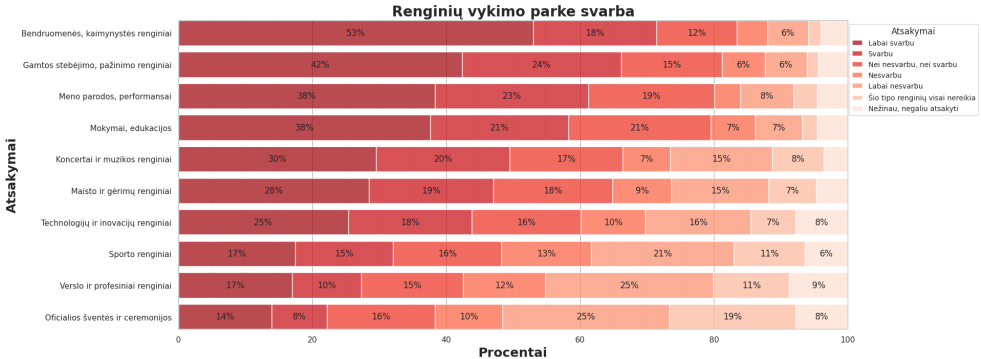
Lankytojai akcentuoja, kad parkui yra reikalingi prieigų ir apšvietimo kokybės pokyčiai.

- Lankytojai yra reiklūs įvairiems infraksturūriniams patobulinimams ir dažnai akcentuoja, kad svarbu įrengti: **tvarkingus laiptus, apšvietimą tiek nuošaliose, tiek centrinėse parko vietose, geriamo vandens stoteles, papildomą pėsčiųjų perėją iš Antakalnio g., tualetus.**
- Svarbiausias pageidaujamų renginių tipas – bendruomenės ir kaimynystės renginiai.
- Atsikartojantis pasiūlymas – automobilių eismo ribojimas parke.

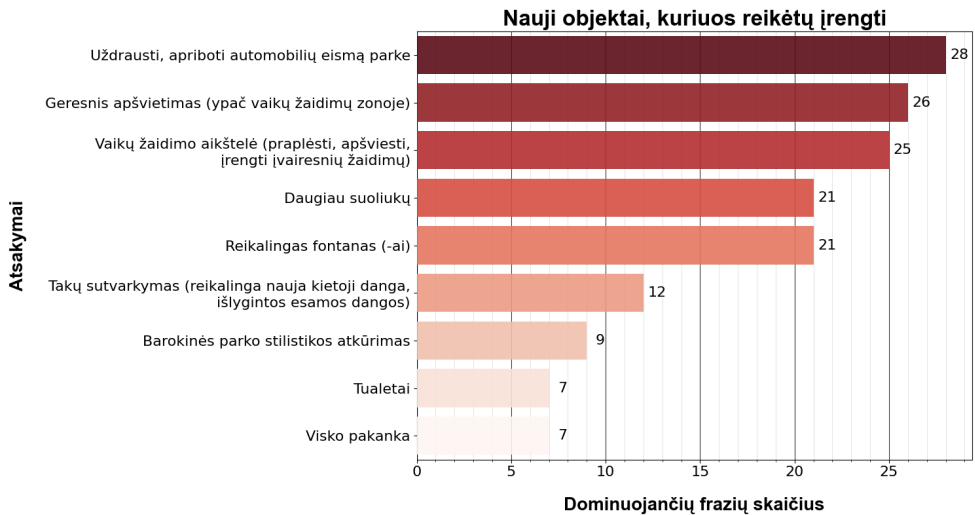
Sapiegų parko tvarkymo poreikiai

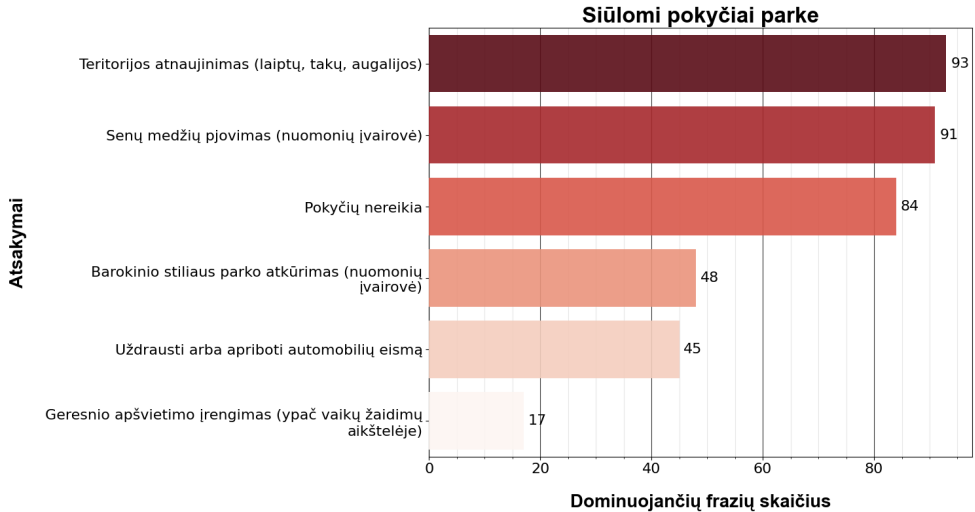
Sapiegų parko tvarkymo poreikiai

Sapiegų parko tvarkymo poreikiai

Sapiegų parko tvarkymo poreikiai

Sapiegų parko tvarkymo poreikiai

Požiūris į medžius ir želdynus: dominuojanti nuomonė – prieš senų medžių kirtimą. Retesnė bet taip pat ryški ir priešinga nuomonė, palaikanti medžių pertvarką.

- **Prieš** senų medžių kirtimą: šie apklausos dalyviai brandžių medžių kirtimą parko suniokojimu ir lėšų švaistymu. Jie akcentuoja gamtą, ramybę, parko tradicijas. Jie siūlo **prižiūrėti senus ir sodinti naujus** medžius, išsaugoti juos dėl pavėsio. Šie lankytojai taip pat pasisako prieš barokinės stilistikos parko atkūrimą.
- **Už** senų medžių kirtimą: šią nuomonę išsakę apklausos dalyviai **siūlo senus medžius pakeisti naujais, atverti žaliąsias parko erdves**. Šie apklausos dalyviai siūlo įnešti daugiau barokinio stiliaus, parką šviesinti, kad būtų mažiau niūrus.

Sapiegų parko tvarkymo poreikiai

Požiūris į barokinio parko stiliaus grąžinimą: nuomonės šiuo klausimu stipriai išsiskiria. Lankytojai yra prieš pilną parko rekonstrukciją, bet už kai kurių elementų atkūrimą, pažymėjimą, kad šioje vietoje būta barokinio parko.

- **Prieš barokinį stilių**: daugelis **vertina esamą medžių visumą kaip neatsiejamą ir išskirtinę parko dalį**. Jie ypač vertina parką dėl vėsos vasarą, o pokyčiai, kurie gali paveikti augaliją, sumažintų patrauklumą. Dalyviai pabrėžia: „kuo mažiau kišimosi į esamą taką ir medžių struktūrą“, tuo geriau, nes esama aplinka tenkina judėjimo poreikius ir suteikia galimybę **harmoningai sugyventi** paukščiams ir žmonėms.
- **Už barokinį stilių**: dalis siūlo **atkurti parko „istorines vertybes“**, akcentuoja kultūrinę, architektūrinę jų prasmę. Dabar parke juntamas „sovietinis palikimas“ su „tarybinių kareivių prisodintomis alėjomis“, jis nedera su rūmais ir bažnyčia. Barokinis parkas galėtų tapti **autentiška traukos vieta,** aplinka (kino) filmavimams.

Sapiegų parko tvarkymo poreikiai

Konkretūs apklausos dalyvių pasiūlymai barokinio stiliaus atkūrimui:

- **„Vengti tiesioginės imitacijos“**: užtektų dalies elementų atkūrimo, pavyzdžiui, gėlynų, augalų lysvių.
- Vietoj atkūrimo **užtektų pažymėti barokinį palikimą**: įrengti „informacinių vizualių stendų, senųjų ribų nužymėjimo“ priemones, stilistiškai „sujungti parką su rūmais, nes dabar jie kaip du atskiri elementai“.
- **Tvarkyti skirtingas parko zonas atskirais etapais**, kad jis liktų nuolat prieinamas.
- Barokinio stiliaus elementų atkūrimą svarbu derinti su „kitais sluoksniais, kurie jau ten per šimtus metų yra“, **orientuotis į sinergiją tarp medžių ir architektūros,** Sapiegų rūmų rūmų ir carinių pastatų.
- Šalia barokinio stiliaus, svarbu **investuoti į parko tvarkingumą**: sutvarkyti prieigas – „baisią“ tvorą prie Sapiegų rūmų, laiptus, takus, vienuolyno prieigas.

Pagrindiniai akcentai

- Vidutinio amžiaus lankytojai į parką paprastai atvyksta iš kaimynystės. Jų **apsilankymai su šeima arba draugais yra kasdieniai**, taip pat noriai lankomi ir renginiai parke.
- Unikalūs Sapiegų parko bruožai – **pasiekiamumas, istoriškumas.** Lankytojai jį renkasi kaip ramaus poilsio vietą, vėsią atgaivą vasaros metu.
- Sapiegų parko tvarkymo poreikiai akcentuoja **racionalų želdynų valdymą, atsargų požiūrį į barokinės stilistikos grąžinimą, apšvietimo ir prieigų sutvarkymą.**